

[Haste.]

præsentskabet og hos Ministeren. Navnlig vil det blive ganske umuligt for et Folketingsudvalg at skønne over Forsvarligheden af de Ejendomsalg, der er foregaaet. Det var jo navnlig det, den gamle Ledelse dækkede sig under. Det tror jeg ikke, den nye Ledelse gør; den har paa alle Maader vist sig at være fortræffelig. Men jeg siger kun, at Folketingsudvalget paa dette Punkt ikke kan føre nogen effektiv Kontrol, og Ansvaret for Udregningerne maa — uanset de Oplysninger, der bliver os forelagt — ligge dér, hvor jeg nævnte.

Det er vel første Gang, at der i den danske Rigsdag fremsættes Forslag til en Akkord om Panterrettigheder, og navnlig om Panterrettigheder, der er forbundet med solidarisk Ansvar, som i nærværende Tilfælde. Det er klart, at noget reserveret maa man altid være over for et Forslag, der griber ind paa en saa voldsom Maade som her i bestaaende Panterrettigheder. Men paa den anden Side: naar Forholdet er det, at Kreditorer og Debitorer i saa stor Udstrækning har fundet hinanden, saa har Rigsdagen efter vor Opfattelse ikke meget andet at gøre end at tage dette ad notam og, hvor det er nødvendigt, give de fornødne Bestemmelser Lovkraft.

Hvor stor Tilslutningen har været af Kreditorer og Debitorer, staar mig ikke ganske klart. Af Ministerens Bemærkninger ved Fremsettelsen af Lovforslaget kunde man faa det Indtryk, at der havde været Enstemmighed; men saaledes skal Udtalelserne dog vist næppe forstaaes. Jeg gaar ud fra, at der ogsaa bliver forelagt Udvalget Oplysninger om, hvor stærk Stemningen har været. Hvis der er en meget stærk Stemning baade fra Kreditorers og Debitorers Side, saa mener vi fra vor Side, at man maa kunne forsvare at gaa til en Ordning som den af Ministeren foreslaaede, uanset om en enkelt særlig vanskelig Kreditor skulde modsætte sig den.

Om den Afstemningsmaade, Ministeren har valgt i § 1, er den rette, det kan man vel drøfte i Udvalget. Der er efterhaanden Præcedens for — Ministeren holder efterhaanden meget deraf — disse negative Afstemningsmaader, dette, at man for at faa et for Ministeren uønsket Resultat skal sætte sig i Bevægelse. Ministeren regner her med den menneskelige Inerti, og han har i tidligere Tilfælde af denne Art ikke regnet forkert. Rent principielt havde den positive Opstilling vel været den rette, efter Analogi fra Akkordloven, og hvor vi ellers

opererer med lignende Regler. Men jeg indrømmer, at det er lettere og maaske mere praktisk at anvende den Fremgangsmaade, som Ministeren her foreslaar.

Forslagets Enkeltheder skal jeg ikke gøre nogen Bemærkninger om ved denne Lejlighed. Jeg gaar ud fra, at vi faar en indgaaende Drøftelse i Udvalget, og jeg kan saa eventuelt faa Lejlighed til at udtale mig om disse Spørgsmaal ved anden Behandling.

Jeg skal endnu kun nævne Bestemmelsen i § 11, der forudsætter, at der kan vedtages og stadfæstes Statutter for Jydsk Landhypothekeforening, som vil medføre, at denne Forening paa ny kunde genoptage sin Laaneverksamhed med nye Laan. Som Forholdene er i store Dele af Jylland tvivler jeg dog om, at der i Øjeblikket overhovedet er nogen Plads for en Landhypothekforening at anbringe sine Laan i. Jeg forstaar udmærket godt, at den højtærede Minister dertil vil svare: Ja, men saa længe det er Tilfældet, sætter vi heller ikke Foreningens Udlaansverksamhed i Kraft. Jeg tror dog, man i denne Forbindelse skulde se Tiden lidt an. Jeg gaar ud fra, at hele dette Spørgsmaal om Landhypothekforeninger bliver Genstand for en Drøftelse i Realkreditudvalget. Som Situationen er i Øjeblikket, vilde jeg mene, at Rigsdagen ikke burde give Ministeren Beføjelse til at stadfæste Statutændringer, som kunde medføre, at Jydsk Landhypothekeforening paa ny fortsætter.

Derimod vilde jeg henstille til den højtærede Minister, at der eventuelt midlertidigt gaves en Tilladelse for Jydsk Hypothekforening i Aarhus til at udlaane Midler i Forstæder til Købstæderne i Jylland. Adskillige Mennesker i disse Forstæder har længe følt et stort Savn, fordi de ikke har haft nogen Hypothekforening at henvende sig til, siden Jydsk Landhypothekeforening indstillede sin Verksamhed. Jeg ved ogsaa, at der har været ført Forhandlinger med den højtærede Minister angaaende en midlertidig Ordning, hvorefter Jydsk Hypothekforening skulde overtage denne Verksamhed. Med den Tillid, den berettigede Tillid, der er til denne Forening, vilde jeg finde det rigtigt, om Ministeren i Stedet for søgte Bemyndigelse til at stadfæste Statutter med en Ændring i den angivne Retning for Jydsk Hypothekforening, medens man foreløbig saa Tiden an med Hensyn til Jydsk Landhypothekeforening.

Med disse Ord skal jeg slutte, idet jeg skal tilsige Ministeren en velvillig og saglig Behandling af det foreliggende Lovforslag i Udvalget.